

SUBIECTELE pentru PROBA ORALĂ
LA EXAMENUL DE CAPACITATE PREOȚEASCĂ

I.

1. Care sunt cultele recunoscute de către stat în România?/ Ce relevanță pastorală are recunoașterea unui cult de către Stat în Romania?
2. Este posibilă coliturghisirea cu un preot greco-catolic? Dar săvârșirea unei înmormântări comune la solicitarea credincioșilor, mai ales într-o comunitate mixtă?
3. De la ce vârstă – este indicat – să înceapă să se spovedească copiii?
4. Enumerați responsabilitățile preotului în gestionarea relației cu profesorul de Religie (și cu elevii) din perspectiva protocolului Patriarhiei Române;
5. Pentru a se evita târârea Bisericii în scandaluri prin mass-media, ce datorie de conștiință are fiecare preot față de autoritățile bisericești superioare? Profilaxie pastorală;
6. Este îngăduit să se officieze slujba Cununiei între un creștin ortodox și un neortodox sau necreștin? Dacă da, în ce condiții?

II.

1. Care sunt raporturile preotului cu autoritățile de stat? Poate fi implicat un preot în activități de ordin politic? Poate preotul să-și exprime opinia sa politică în cadrul unor predici?
2. Ce este antimisul și care este rostul și semnificația lui liturgică și teologică?
3. Care este formula Botezului și a ungerii cu untdelemn sfințit și ce semnificație au acestea?
4. Cum se stabilește gradul de rudenie pentru cei ce doresc să se căsătorească? Cum procedează preotul dacă solicitanții căsătoriei se află într-un anumit grad de rudenie?
5. Când se săvârșește, pe parcursul anului, slujba Aghiasmei Mari și când cea a Aghiasmei Mici?
6. Operați distincția dintre Sfântul și Marele Mir și „mirul” aromat uzual de ungere a credincioșilor după anumite slujbe.

III.

1. Care sunt principiile fundamentale ale administrației bisericești parohiale?

2. Care sunt posturile de peste an? În ce constă lucrarea de pastorală de fortificare motivațională în direcția respectării de către credincioși a prevederilor bisericești cu privire la post?
3. În ce constă pregătirea preotului pentru săvârșirea Sfintei Liturghii?
4. În ce condiții și pe baza căror acte poate săvârși preotul Cununia?
5. Sfințirea apei. Rânduiala (structura liturgică de bază a) Aghiasmei Mici și a Aghiasmei Mari.
6. Prezența preotului în viața publică: la ce manifestări e obligat de conștiință să participe și ce invitații s-ar cuveni să refuze?

IV.

1. Care sunt organismele bisericești parohiale și ce atribuții au acestea?
2. Liturghia Sfântului Vasile cel Mare. Rânduiala și timpul săvârșirii ei.
3. Creștinii se pot spovedi oricând? Ce taine se pot oficia oricând?
4. Care sunt însușirile morale și spirituale ale preotului, potrivit jurământului de la hirotonie și care este originea acestui text?
5. Care este rolul vestirilor privind Taina Cununiei și unde se fac acestea?
6. Misiunea pastorală a preotului prin mass-media locală; cum trebuie să își „dozeze” prezența parohul în acest areal?

V.

1. Rugăciunile de la „luarea vremii”;
2. Când și de către cine este sfințit Sfântul și Marele Mir și de unde îl primește preotul?
3. Care ar putea fi întrebările înainte de mărturisirea unui credincios?
4. Cum sunt primiți cei de alte credințe la Biserica Ortodoxă Română? Poate fi rebotezată o persoană botezată ortodox, însă doar prin turnare sau stropire?
5. Cum este finanțată Biserica Ortodoxă Română?
6. Site-ul parohial: organigramă, conținut, utilitate, gestionare etc.

VI.

1. Care sunt registrele folosite de preot în activitatea administrativă de la parohie?
2. Otpustul Sfintelor Taine și al ierurgiilor mai importante.
3. Când se săvârșește liturghia darurilor mai înainte sfințite? Rânduiala acesteia.
4. Care sunt zilele oprite pentru săvârșirea Sfintei Taine a Cununiei?

5. Care sunt lucrurile de care are nevoie preotul pentru săvârșirea Tainei Sfântului Maslu?
6. Strategii pastorale de atenuare a vulnerabilității credincioșilor în fața „spectaculosului” televizat. Cum creștem discernământul credincioșilor?

VII.

1. Care sunt reglementările juridice și canonice privind ridicarea noilor construcții parohiale?
2. Cele șapte Laude Bisericești.
3. Poate săvârși preotul Sfânta Liturghie cu pâine, în lipsa prescurii? Dar cu altceva în afară de vin?
4. Ce se are în vedere la formularea întrebărilor pe care le pune duhovnicul? Cum acționăm pentru a evita asocierea Spovedaniei cu un interogatoriu?
5. De ce este important certificatul de cununie religioasă și unde înregistrează preotul cununiile săvârșite?
6. Contul de Face-book, Instagram, Tik-Tok etc ale preotului; exigențe fundamentale.

VIII.

1. Ce reglementări juridice și canonice există cu privire la intervențiile asupra monumentelor istorice și care sunt normele de păstrare a bunurilor care fac parte din patrimoniul cultural eclesial?
2. Simbolul de credință, istoric și text;
3. Se pot săvârși mai multe Liturghii într-o singură zi de către același preot, în aceeași biserică și la aceeași Sfântă Masă? Detaliați!
4. Care sunt liturghiile săvârșite în Biserica Ortodoxă? Când se săvârșesc acestea?
5. Ce prevederi canonice și juridice trebuie să îndeplinească nașii de cununie?
6. Cum poate interveni preotul pentru contracararea adicțiilor (dependențelor patologice)?

IX.

1. Ce reglementări canonice există în Biserica Ortodoxă Română cu privire la lucrările de pictare și repictare a bisericii? Care este importanța acestora și de ce trebuie preotul să le respecte?
2. Rânduiala (structura liturgică de bază a) Sfântului Botez.
3. Este obligat și preotul să se spovedească? Când și cui?

4. Din perspectivă canonică, care sunt activitățile și stările incompatibile cu slujirea preotească?
5. Ce sfaturi s-ar putea da mirilor în predica de la Cununie?
6. Cum se pregătește o predică?

X.

1. Ce opera socială și de caritate înfăptuiește Biserica Ortodoxă Română în contemporaneitate? Oferiți câteva elemente ale diaconiei la nivel național, regional și local;
2. Anul liturgic, structură și specificități;
3. Prevederi canonice și liturgice cu privire la săvârșitorul Sfintei Taine a Spovedaniei;
4. Credinciosul se poate împărtăși de mai multe ori cu o singură spovedanie? Dar preotul?
5. Se poate săvârși Cununia religioasă înaintea oficierei căsătoriei civile?
6. Ce reprezintă principiul economiei și acriviei canonice și în ce domenii bisericești poate fi aplicat?

XI.

1. Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur. Rânduiala și timpul săvârșirii ei;
2. Atitudinea corectă a preotului față de fenomenul sectar; sunt legitime cruciadele locale contra mișcării neoprotestante prezente în perimetrul parohial?
3. În ce condiții și pe baza căror acte poate săvârși preotul Taina Sfântului Botez?
4. Cum se procedează dacă un credincios venit la Sfânta Spovedanie nu și-a îndeplinit canonul primit anterior?
5. Cine poate face parte din Consiliul Parohial? Rolul acestuia;
6. Ce înseamnă jurisdicția canonică? Cum ar trebui să se raporteze preotul paroh la jurisdicția canonică a parohiei sale? De câtă flexibilitate ar trebuie să dea dovadă?

XII.

1. Rânduiala (structura liturgică de bază a) Utreniei;
2. Psalmul 50;
3. Care sunt elementele necesare preotului pentru săvârșirea unui Botez?
4. Ce precauții trebuie activate de către preot pentru evitarea formalismului și a rutinei?

5. Când se face pomenirea morților? Ce importanță teologică are aceasta?
6. Poate săvârși un preot o slujbă într-o altă parohie? În ce condiții?

XIII.

1. Cărțile liturgice absolut necesare pentru săvârșirea serviciilor religioase;
2. Liturgia Sfântului Grigorie Dialogul. Rânduiala și timpul săvârșirii ei;
3. Este îngăduită transmiterea live a slujbelor? Limitele dintre vizibil și tainic în slujbele Bisericii;
4. Poate preotul să-i schimbe penitentului canonul dat de un alt duhovnic? Dacă da, în ce împrejurări?
5. Care ar trebui să fie relațiile preotului cu credincioșii de alte confesiuni? Dar cu cei care fac prozelitism în teritoriul său de misiune duhovnicească?
6. Care sunt autoritățile canonice și instanțele de judecată în Biserica Ortodoxă Română?

XIV.

1. Cărțile de slujbă pentru cântăreț. Cuprins și întrebuințare;
2. Poate preotul boteza mai mulți copii în cadrul aceleiași Sfinte Taine?
3. Rânduiala (structura liturgică de bază a) Tainei Sfinte Spovedanii.
4. Care este pregătirea sufletească și trupească a preotului pentru săvârșirea sfintelor slujbe și ce importanță are canonul Împărtășaniei pentru preot?
5. Din perspectivă canonică, trebuie să se implice preotul în acțiuni caritative organizate de alte instituții decât parohia? Care sunt elementele principale ale unei asistențe sociale rodnice în parohie?
6. Ce documente reglementează organizarea canonică a vieții bisericești la nivel național, regional și local?

XV.

1. Cine are voie să intre în altarul bisericii ortodoxe? Care sunt normele canonice și reglementările liturgice referitoare la amenajarea și întreținerea curățeniei în Sfântul Altar?
2. Rânduiala otpusturilor: la Sfânta Liturghie, în zilele de peste săptămână, duminica și în praznicele împărătești;
3. Ce este botezul de necesitate și care este importanța lui teologică? Cum procedează (în continuare) preotul dacă pruncul botezat va trăi?
4. Cum se face înmormântarea pruncului botezat sub stare de necesitate?
5. Ce înțelegeți prin tactul pastoral și cum se poate exprima concret?

6. Cum se administrează averea bisericească la nivel parohial?

XVI.

1. Ce prevederi canonice cunoașteți cu privire la data serbării Paștilor? Cum explicați unui credincios diferența dintre data Paștilor în Biserica Ortodoxă și în Biserica Catolică sau Protestantă?
2. Cum poate fi înțeleasă Taina Spovedaniei ca mijloc de pastorație?
3. Când se face ungerea cu untdelemn sfințit și ce importanță teologică are aceasta?
4. Care sunt organismele deliberative în Biserica Ortodoxă Română?
5. Se pot cununa mai multe perechi de miri concomitent?
6. Veșmintele preotului. Veșmintele arhiereului;

XVII.

1. Praznicele împărătești; sărbătorile Maicii Domnului;
2. În ce constă confidențialitatea Tainei Spovedaniei și cum poate preotul să îmbunătățească viața spirituală a penitentului după Spovedanie? Care este raportul dintre Spovedanie și psihoterapie?
3. Care sunt prevederile canonice cu privire la îmbrăcămintea preotului în societate? Care este relevanța și aplicabilitatea lor astăzi?
4. Ce prevederi canonice cu privire la a doua sau a treia cununie cunoașteți? Se poate oficia o a patra cununie? Cum se procedează dacă numai unul dintre miri a mai fost căsătorit? Ce slujbă săvârșește preotul dacă mirii au mai fost căsătoriți, însă numai civil, iar nu religios?
5. Rânduiala slujbelor înmormântării și a parastasului.
6. Ce reprezintă principiul sinodal-ierarhic? Cum este el aplicat la nivel parohial?

XVIII.

1. Sărbătorile sfinților români și a celor cu moaște la noi în țară;
2. Când se poate săvârși Taina Botezului și care sunt condițiile canonice pentru aceasta?
3. Ce trebuie să urmărească preotul când hotărăște canonul pentru Spovedanie?
4. Molitfelnicul. Rânduiele pentru diferite trebuințe duhovnicești ale credincioșilor;
5. Care este diferența între hirotonie și hirotesie? De ce nu pot fi hirotonite femeile?

6. Cum se procedează în cazul botezului unor copii despre care nu se știe dacă au fost botezați anterior?

XIX.

1. Care sunt praznicele împărătești cu dată schimbătoare?
2. Oferiți câteva prevederi canonice cu privire la săvârșitorul și primitorul Tainei Botezului?
3. Care sunt condițiile canonice de primire a Tainei Preoției?
4. Care sunt elementele de care preotul duhovnic va ține seama pentru ca o mărturisire să fie completă?
5. Care sunt condițiile canonice pe care trebuie să le îndeplinească primitorii Tainei Cununii?
6. Responsabilitățile preotesei și calitatea ei de „aliat al preotului” în lucrarea pastoral-duhovnicească;

XX.

1. Sărbătorile bisericești: sărbătorile sfinților mai importanți în Biserica Ortodoxă;
2. Troparele de umilință;
3. Prevederi canonice și liturgice cu privire la împărtășirea bolnavilor;
4. Care ar trebui să fie atitudinea preotului față de relațiile cu autoritățile bisericești și cu cele de stat?
5. Care sunt prevederile canonice și liturgice cu privire la înmormântarea în cazul sinucigașilor?
6. Unde se regăsesc rugăciunile și ecteniile pentru diferite trebuințe ale credincioșilor? Când sunt acestea rostite cu voce tare?

XXI.

1. Care sunt obiectele de cult strict necesare pentru săvârșirea Sfintei Liturghii?
2. Cum se organizează serviciile religioase de preotul care are și filie? Ce rânduiești poate săvârși cântărețul și în absența preotului?
3. În ce constă pregătirea duhovnicească a mirilor pentru primirea Tainei Cununii? Ce sfaturi pot primi aceștia în cazul în care mărturisesc păcate grave înainte de Cununie?
4. Care este structura liturgică fundamentală (schema de bază, rânduiala) Sfintei Taine a Maslului?
5. Care este structura liturgică fundamentală (schema de bază, rânduiala) a Vecerniei?

6. Conform prevederilor sinodale recente, se poate săvârși Logodna separat de Taina Cununiei?

XXII.

1. Rugăciunile la îmbrăcarea veșmintelor.
2. Pot fi folosite la săvârșirea Sfântului Botez agheasma sau apa sfințite la o altă slujbă?
3. Cum se face pregătirea pentru primirea Tainei Sfintei Euharistii? Se poate împărtăși un credincios fără Spovedanie?
4. Care sunt metodele de combatere a aspectelor negative din viața credincioșilor: alcoolismul, concubinajul, divorțul, avortul, superstițiile și vrăjitoriile?
5. Se pot săvârși Logodna și Cununia în alt loc decât în biserică?
6. În ce condiții se cere dispensă pentru Cununie?

XXIII.

1. Ce prevederi canonice privitoare la săvârșirea Tainei Sfântului Botez puteți enumera?
2. Este necesar, folositor sau obligatoriu să postim înainte de a ne împărtăși?
3. Care este structura liturgică fundamentală (schema de bază, rânduiala) Sfintei Taine a Cununiei?
4. Se cuvine ca – în spațiul public, eclezial – să săvârșească Taina Sfântului Maslu un singur preot? Dar în spațiu privat, la domiciliul unui bolnav?
5. În ce împrejurări va săvârși preotul rânduiala la ieșirea cu greu a sufletului? Este indicat – din punct de vedere pastoral – în cazul bolnavilor perfect lucizi (precum bolnavii oncologic), să „îndulcească” formulările din Molitfelnic sau să omită anumite segmente ale rugăciunii?
6. Prevederi canonice cu privire la Taina Sfintei Împărtășanii. Săvârșitorul Tainei.

XXIV.

1. Când se face împărtășirea celor nou botezați? Dacă aceștia sunt maturi, trebuie spovediți înainte?
2. Poate preotul spovedi fără săvârșirea Molitvei? Se săvârșește ea pentru fiecare credincios? Se poate săvârși și pentru mai mulți?
3. Când și cum se pregătește Sfânta Împărtășanie pentru cei bolnavi? Unde se păstrează? Numai bolnavii se pot împărtăși din ea?
4. Săvârșitorul și primitorii Tainei Cununiei;

5. În ce condiții și pe baza căror acte poate săvârși preotul înmormântarea?
6. Ierurgiile.

XXV.

1. Unde, de ce și pe ce teme se înregistrează noul botezat? Ce răspuns ortodox am putea da la solicitările recente ale unor occidentali (ajunși la maturitate), de a li se radia numele din registrul de Botez? E indicată din punct de vedere pastoral eliberarea Certificatului de Botez?
2. Care este cadrul ideal de săvârșire a Tainei Spovedaniei (când, unde, cum)? Poate fi săvârșită în Sfântul Altar?
3. Este indicat din punct de vedere pastoral să-i oprim pe credincioși de la Sfânta Împărtășanie pentru intervale temporale lungi? Cum aplicăm cu înțelepciune canoanele bisericești?
4. „Timpul” săvârșirii Tainei Cununii.
5. Este necesară citirea tuturor pericopelor apostolice, a Evangheliilor și a rugăciunilor, dacă slujesc mai puțin de șapte preoți la Taina Sfântului Maslu?
6. Care sunt impedimentele relative și absolute la săvârșirea Tainei căsătorie?

Bibliografia pentru proba orală:

1. Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor.
2. Statutul pentru Organizarea și Funcționarea Bisericii Ortodoxe Române.
3. Ene Braniște, *Liturgica Generală*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al BOR, București, 1999 (sau alte ediții).